

**Záznam výsledků
15. porady skupiny expertů
„Podzemní vody“ (GW)
Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
ve dnech 11. 11. - 12. 11. 2010 v Magdeburku**

Přítomni: viz prezenční listina (příloha 1)

BOD 1 Zahájení, schválení programu jednání

Poradu zahájila a řídila předsedkyně skupiny expertů, paní Börner. Poprvé se jednání zúčastnili nově jmenované členové německé delegace, paní Claudia Holl a pan Rolf Budnick. Pan Budnick je mluvčím německé delegace. Pan Dr. Brune a pan Dr. Domroese odešli ze skupiny expertů. Dále přivítala paní Börner pana Volkmara Götheho, zástupce Pracovního společenství vodáren v povodí Labe ([AWE](#) – Arbeitsgemeinschaft der Wasserversorger im Einzugsgebiet der Elbe), který se poprvé zúčastnil jednání skupiny expertů ve funkci pozorovatele. Jako host byla na poradě paní Marie Kozlová (VÚV Praha). Pan Dr. Philippitsch byl omluven.

Navržený program jednání byl schválen.

BOD 2 Stručné informace o aktivitách k implementaci Rámcové směrnice o vodách (MKOL, národní a evropské aktivity)

MKOL:

- „Mezinárodní plán oblasti povodí Labe“ (část A) byl uveřejněn ve stanoveném termínu v prosinci 2009 a v lednu 2010 vydán jako publikace MKOL.
- V březnu 2010 byl vydán informační list MKOL č. 3 k „Mezinárodnímu plánu oblasti povodí Labe“ (část A).
- Od druhé poloviny roku 2010 se jako pozorovatelé na činnosti pracovních skupin a skupin expertů MKOL účastní zástupci Pracovního společenství vodáren v povodí Labe.
- V červnu 2010 se uskutečnilo jednání expertů o managementu množství vod v Mezinárodní oblasti povodí Labe. Na základě výsledků jednání zahájí v roce 2011 svoji činnost ad hoc skupina expertů MKOL „Management množství vod“.
- V září 2010 zahájila činnost ad hoc skupina expertů „Povrchové vody využívané pro plavební účely“.
- V říjnu 2010 se konal další ročník Magdeburského semináře o ochraně vod.
- Ve dnech 7. 10. - 8. 10. 2010 se uskutečnilo zasedání MKOL v Drážďanech a v návaznosti proběhla dne 8. 10. 2010 slavnost k 20. výročí založení MKOL. U její příležitosti byla zveřejněna Závěrečná zpráva o plnění „Akčního programu Labe“ v letech 1996 – 2010. Zpráva dokumentuje nejen stav realizace opatření „Akčního programu Labe“, ale i pozitivní vývoj Labe a jeho přítoků od založení MKOL v roce 1990. Tuto zprávu prezentovali též prezident MKOL a vedoucí české a německé delegace v MKOL na tiskové konferenci zástupcům tisku, rozhlasu, televize a nevládních organizací.
- Česká republika převezme předsednictví v MKOL v období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013.

Česká republika:

- Transpozice směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu do české legislativy bude ukončena přijetím příslušných právních předpisů do konce roku 2010.
- K legislativnímu schválení bylo předloženo nařízení vlády o vypouštění odpadních vod do podzemních vod a vyhláška o způsobu vymezení hydrogeologických rajónů, vymezení útvarů podzemních vod a o zjišťování a hodnocení stavu podzemních vod (zkráceně).
- Částečně byly zahájeny dva nové výzkumné projekty hrazené z operačního programu životního prostředí ČR, a to „Rebalance zásob podzemních vod“ a „Umělá infiltrace jako nástroj proti dopadu klimatické změny“.

Německo:

- Také v Německu byla ukončena transpozice směrnice 2006/118/ES o podzemních vodách, příslušné německé nařízení nabylo účinnosti dne 16. 11. 2010.
- Tím je ukončena novelizace vodního práva v oblasti podzemních vod na celostátní úrovni. Nový vodní zákon SRN (WHG) nabyl účinnosti již dne 1. března 2010. Tím nyní ve vodním právu platí celostátní požadavky, jimiž je tato oblast legislativy harmonizována a koncipována transparentněji a přehledněji. Spolkové země mohou celostátní nařízení upravit, pokud se nejedná o předpisy ve vztahu k zařízením, resp. látkám, v současnosti se pracuje na transpozici zákona do zemského práva.
- Pan Budnick prezentoval ve své přednášce národní nařízení o ochraně podzemních vod - příloha 2.

Evropská komise:

- Evropský směrný dokument č. 26 „Hodnocení rizikovosti a využití koncepčních modelů pro podzemní vody“ (Risk Assessment and the Use of Conceptual Models for Groundwater) byl schválen vodními řediteli v květnu 2010 a je dostupný na stránkách http://circa.europa.eu/Public/irc/env/wfd/library?l=/framework_directive/guidance_documents/assessment_conceptual/ EN 1.0 &a=i.
- Pracovní skupina C (Groundwater) pro společnou implementaci Rámcové směrnice se bude v příštím období zabývat otázkami spojenými s problematikou vlivu změny klimatu na podzemní vody ve vztahu ke 2. plánovacímu období.
- Strategická koordinační skupina (SCG) Evropské komise se na své poslední pracovní poradě usnesla o ustanovení podskupiny pro problematiku změny klimatu ve vztahu k podzemním vodám, možného ovlivnění kvantitativního stavu apod. Cílem je vypracování podpůrného dokumentu.
- Na jednání skupiny SCG byla podána informace ke stavu plnění požadavků EU, a to zejména k transpozici směrnice 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu do národní legislativy. Česká republika a Německo jsou posledními státy, které dosud nepředaly zprávu Evropské komisi o stavu transpozice, nebo není transpozice úplná.
- EU zřídila novou pracovní skupinu pro přípravu reportingu v roce 2012. Česká republika a Německo požadují stejně jako řada jiných států zjednodušení datových šablon, mělo by být informováno pouze o stavu zavádění opatření, ne o jejich účinnosti.

BOD 3 Plán termínů a úkolů pro implementaci Rámcové směrnice o vodách na mezinárodní úrovni v povodí Labe v letech 2010 – 2015 z pohledu skupiny expertů GW

Předlohy:

1. Přehled úkolů podle Rámcové směrnice o vodách a dceřiné směrnice o normách environmentální kvality v letech 2010 – 2015 (příloha 2 k závěrečnému protokolu z 23. zasedání MKOL)
2. Plán termínů a úkolů pro implementaci Rámcové směrnice o vodách na mezinárodní úrovni v povodí Labe v letech 2010 – 2015 (příloha 3 k závěrečnému protokolu z 23. zasedání MKOL)

Usnesení:

- Pro vypracování analýzy charakteristik podle čl. 5 směrnice 2008/105/ES a příslušných map budou konkrétní úkoly uložené pracovní skupinou WFD provedeny ve stanoveném termínu. Česká a německá strana vychází z „elektronického reportingu v roce 2012“.

Zodp.: obě delegace, sekretariát

BOD 4 Stav prací souvisejících s přípravou 2. plánů povodí (zejména vzhledem k podzemním vodám)

Česká republika:

Připravuje se strategie a metodiky pro zpracování jednotlivých fází ke 2. plánovacímu období, včetně odhadu rizik (do konce 2012) a zohlednění klimatických změn.

Německo:

V rámci německého Společenství oblasti povodí Labe (FGG Elbe) probíhá odsouhlasení spolkových zemí při sjednocování

- metod modelování a hodnocení,
- prodloužení lhůt a jejich odůvodnění,
- vytyčení méně přísných environmentálních cílů a jejich odůvodnění.

Přitom jsou zohledňovány směrné dokumenty EU a všechny další dokumenty.

Obě delegace očekávají, že datové šablony k reportingu 2012 budou zjednodušeny a že bude informováno pouze o stavu zavádění opatření, ne o jejich účinnosti

BOD 5 Metodika hodnocení rizikovosti pro 2. plány povodí a role opatření v tomto hodnocení (diskuze na základě guidance dokumentu)

Paní Nedvěďová a paní Dr. Prchalová osvětlily ve své přednášce, jakým způsobem by mohl být uplatněn směrný dokument EU č. 26 – příloha 3.

Zkrácením období mezi hodnocením rizik (2005, 2013) a plánem povodí (2010, 2015) z 5 let na 2 roky se mění jejich smysl. Hodnocením rizik v roce 2013 má být odhadnuta účinnost opatření s ohledem na stav vodních útvarů v letech 2015 a 2021.

Významnou roli přitom hrají koncepční modely. Nejsou to numerické modely, ale dávají představu o vodním útvaru a podstatných mechanismech působení uvnitř vodního útvaru. Podkladem je sestavení relevantních dat vodního útvaru, která mohou ústit ve vizualizaci vodního útvaru (např. přes GIS nebo jako datový list vodního útvaru).

BOD 6 Metodika hodnocení dopadů ve světle WISE v 1. plánu povodí a pro 2. plány povodí

Při diskusi o zadávání dat pro reporting si delegace objasnily problematiku několika jednotlivých konkrétních položek v seznamu kódů, jak jsou po odborné stránce pojednány a zpracovány na národní úrovni.

BOD 7 Využití modelů a postupů uplatněných při tvorbě 1. plánů povodí pro 2. plány povodí (diskuze na základě guidance dokumentu)

Česká republika provedla vyhodnocení a vychází z toho, že pro tvorbu 2. plánů povodí mohou být nutné úpravy:

- zejména při hodnocení vzájemného působení podzemní vody - povrchové vody (viz bod 8),
- při problematice hodnocení trendu a zvratu trendu stavu útvarů podzemních vod,
- při zohledňování vlivu klimatické změny na kvantitativní a kvalitativní stav útvarů podzemních vod.

Při hodnocení klimatické změny se má ještě vyčkat na nový směrný dokument EU - viz bod 2. V současnosti slouží výsledky obecných klimatických prognóz v případě potřeby jako vstupní data do používaných hydrologických modelů.

Německá strana informovala o snahách ke zlepšení modelování vnosů živin.

BOD 8 Metodika vymezení vodních útvarů a určení jejich vztahu k útvarům povrchových vod, vodním a suchozemským ekosystémům

K problematice „Vztah útvarů povrchových vod k vodním a suchozemským ekosystémům“ vystoupila s přednáškou paní Kozlová (VÚV Praha) - příloha 4.

BOD 9 Národní výzkumné činnosti související s plánováním v oblasti vod (zejména vzhledem k podzemním vodám)

Pan Kodeš prezentoval ve své přednášce výsledky screeningu pesticidů v podzemních vodách, který provedl ČHMÚ na území České republiky v roce 2009 - příloha 5.

Cílem záměru byla identifikace pesticidů, které se vyskytují v podzemních vodách České republiky. Vzorkovány byly monitorovací objekty podzemních vod a významné odběry pro úpravu pitné vody (> 50 l/s). Jako podstatné závěry byly uvedeny: Velmi vysoké koncentrace se většinou vyskytují bodově, např. tam, kde se skladují a čistí přístroje a technika. Cca 50 % monitorovacích objektů nevykazuje žádné zatížení. Nejčastěji byl nalezen atrazin a alachlor. Tyto, mezitím zakázané látky, jsou ještě nalézány i v povrchových vodách. Prokázalo se, že často jsou nalézány metabolity účinných látek a že asi budou v budoucnosti velkým problémem.

Pan Budnick informoval na základě návrhu zprávy německého Pracovního společenství spolkových zemí pro vodu (LAWA) o prostředcích na ochranu rostlin.

BOD 10 Různé

- Pracovní skupina WFD požádala na 31. poradě ve dnech 8. 9. - 9. 9. 2010 v Magdeburku (bod 4.1 záznamu výsledků) skupiny expertů SW, GW, ECO a ad hoc skupiny expertů „Management sedimentů“, „Management množství vod“ a „Povrchové vody využívané pro plavební účely“ a pracovní skupinu FP, aby prověřily, zda bude třeba zaktualizovat významné problémy nakládání s vodami, které byly zveřejněny v roce 2008, nebo zda by měly být doplněny nějaké nové problémy nakládání s vodami.

Skupina expertů GW považuje za významný problém nakládání s vodami látkové zatížení povrchových vod v povodí Labe živinami a znečišťujícími látkami, přičemž v ojedinělých případech mohou být povrchové vody významně ovlivňovány i podzemními vodami. V této souvislosti je zejména nutné, aby při modelování vnosů živin a pesticidů byla příslušným způsobem zohledněna i cesta přes podzemní vody. Z tohoto důvodu je žádoucí spolupráce skupin expertů GW a SW MKOL.

Usnesení:

- Po prověření významných problémů nakládání s vodami, které byly zveřejněny v roce 2008, nevidí skupina expertů GW v současnosti nutnost zaktualizovat tyto problémy nebo že by měly být doplněny o nové problémy nakládání s vodami. Skupina se však bude této problematice znovu věnovat v rámci programu jednání na podzim 2011.

Zodp.: paní Börner, obě delegace, sekretariát

BOD 11 Termín a místo konání příštích porad

16. porada skupiny expertů „Podzemní vody“ se bude konat v době od 6. 6. do 10. 6. 2011 (záložní termín, 23. kalendářní týden) v Praze. Termín bude definitivně potvrzen a upřesněn až po poradě pracovní skupiny WFD v dubnu 2011.

17. porada skupiny expertů „Podzemní vody“ se bude konat ve dnech 5. 10 - 6. 10. 2011 (s příjezdem dne 4. 10. 2010) v Hamburku.

Přílohy:

- Příloha 1: Prezenční listina
- Příloha 2: Nařízení o ochraně podzemních vod (Grundwasserverordnung - GrwV)
- Příloha 3: Guidance No. 26 – Risk assessment and the use of conceptual models for groundwater
- Příloha 4: Relationship between groundwater bodies and groundwater dependent aquatic and terrestrial ecosystems
- Příloha 5: Pesticide Screening Groundwater 2009